

İltisak ve kuşak hatları inşasına dair kanun lâyihası ve Bayındırlık ve Bütçe komisyonları raporları (1/646)

T. C.

Başvekâlet

Muamelât Umum Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71 - 2633

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

İltisak ve kuşak hattı inşasına dair olup Bayındırlık Vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 16 . VII . 1953 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun lâyihasının esbabı mucibesıyla birlikte ilişik olarak sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil

A. Menderes

ESBABI MUCİBE LÂYİHASI

Verilen salâhiyet ve yetkilere istinaden inşa edilmiş ve edilmekte olan demiryollarımız yurdumuzun uzak istihsal merkezlerini birbirlerine ve ana mahreçlere bağlanmasını ve natamam demiryolu şebekesinin birleştirilmesini ve dolayısıyla yurdun siyasi, iktisadi, askerî ve mânevî bütünlüğünü sağlamak maksadını hedef tutmaktadır.

Bir taraftan ana şebekenin vütuda getirilmesi yolundaki faaliyetler devam ederken bu şebekenin nakil kesafeti yüksek olan noktalarındaki tıkanıklığı gidermek ve aynı zamanda ve bilhassa son zamanlarda sınai ve zirai kalkınma faaliyetlerimizin gösterdiği büyük inkişaf lar dolayısıyla şebekenin bâzı noktalarında hatların çift hatta kalbi ve bâzı iltisak hatlarının inşası ve yine bâzı noktaların da kuşak hatları yapılması zaruri ve mübrem bir hal almıştır.

Takdim kılınan kanun tasarısı bu kere beliren ve ele alınmaları müstacel mahiyet arzeden bu mütenevvi ihtiyaçları karşılamak hedefini gütmektedir.

Kanunun birinci maddesiyle mevzuun mahiyeti belirtilmekte ve Bayındırlık Vekâletine 25 milyon liraya kadar para harcamaya ve gelecek yıllara geçici taahhütlere girişmeye ve Maliye Vekâletine de faizleriyle birlikte 10 milyon liraya kadar bono çıkarma yetkisi verilmektedir.

Bu kanun metninde ele alınacak mevzularla bunların yapım sıraları için demiryol işletmesi ile alâkalı bulunan Ulaştırma Vekâletinin mütalâasının alınacağı tasrih edilmiş olup bu suretle iki Vekâlet arasında bu mevzuda da tam bir iş birliği temin edildiği gibi mevzular birkaç Vekâleti ilgilendirdiği cihetle bu hususta nihai kararın itası Yüksek Vekiller Heyetine bırakılmıştır.

Bayındırlık Komisyonu Raporu

T. B. M. M.

Bayındırlık Komisyonu

Esas No : 1/646

Karar No : 32

16 . VII . 1953

Yüksek Reisliğe

Komisyonumuza havale edilen, «İltisak ve kuşak hatları inşasına dair kanun lâyihası» Hükümet temsilcisinin iştirakiyle müzakere edildi.

Netice - Metinde mevzubahis tahsisatla hangi kısım inşaatın ikmal edileceği tasrih edilmemiş olmakla beraber Hükümet temsilcisinin verdiği izahattan, Pendik - İzmit ve Kayaş - Sincanköy hatlarının çift hat olarak inşası düşünüldüğü öğrenilmiştir.

Demiryolları Şebekesinde en fazla yükü çekmekte bulunan Ankara - İstanbul arası ile bâzı iltisak, kavşak ve ara hatlarının bugünkü inkişaf muvacehesinde ele alınmasında zaruret mevcut bulunduğu halde tasarıda (Uzun vâdeli bir programla dahi olsa) bu hususun ele alınmamış olması bir noksanlık olarak kabul edilmiştir.

Şimdilik çift hat olarak inşasına başlanılmayan kısımların süratli seyrisefere elverişli bir hale getirilmesi ve kısa zamanda tamamının çift hat haline getirilmesi, iltisak, kavşak ve ara hatlarının süratle ele alınması temennisiyle Hükümet teklifi aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Bütçe Komisyonuna tevdi olunmak üzere Reisliğe sunulur.

Bayındırlık Ko. Reisi	Bu rapor Sözcüsü
Gaziantep	Denizli
S. Kuranel	B. Akşit
Niğde	Antalya
A. Doğanay	A. Tokuş
Kastamonu	Tunceli
H. Tosunoğlu	H. Aydın
Rize	Sinob
M. F. Mete	M. Tümerkan
	N. Sertoğlu

Bütçe Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Bütçe Komisyonu

Esas No. 1/646

Karar No. 132

17 . VII . 1953

Yüksek Reisliğe

İltisak ve kuşak hatları inşasına dair olup Bayındırlık Vekâletince hazırlanan ve İera Vekilleri Heyetince Yüksek Meclise arzı kararlaştırılıp Başvekâletin 71/2633 sayılı tezkeresiyle gönderilen kanun lâyihası Bayındırlık Komisyonu raporu ile birlikte komisyonumuza havale olunmakla Bayındırlık Vekili ve Maliye Vekâleti temsilcisi hazır oldukları halde tetkik ve müzakere edildi.

Kanun lâyihası; gerekçesinde izah olunan zaruretlere binaen iktisadi mahiyeti haiz iltisak ve kuşak hatlarının inşası ve mevcut demiryollarının lüzum ve zaruret görülen kısımlarının çift hatta çevrilmesi için (25) milyon liraya kadar gelecek yıllara sâri taahhütlere girişmek

üzere Bayındırlık Vekiline salâhiyet verilmesini istihdaf etmektedir.

Komisyonumuzda lâyiha üzerinde cereyan eden müzakere sırasında Bayındırlık Vekilinden alınan izahattan bu kanun lâyihası ile inşa edilmiş ve edilmekte bulunan demiryollarımızın yurdun uzak istihsal merkezlerini birbirlerine ve ana mahreçlere bağlanması ve natamam demiryolu şebekelerinin birleştirilmesi suretiyle yurdun siyasi, askerî ve ekonomik ve mânevi bütünlüğünün sağlanacağı anlaşılmış olmakla maddelerin görüşülmesine geçilmiş ve kanun lâyihasının birinci maddesi kelime değişikliği ile ve ikinci madde Hükümetin teklifi

veçhile aynen ve üçüncü yürürlük maddesi şek-
len değiştirilmek ve dördüncü maddesi ise Hü-
kümetin teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Lâyiha öncelik ve ivedilikle görüşülmesi te-
mennisiyle Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek
üzere Yüksek Reislige sunulur.

Reis	Reis V.	Bu rapor Sözcüsü
Bursa	Giresun	Siird
K. Fikraz	M. Şenel	B. Erden

Kâtip
Sivas
H. Imre
Istanbul
S. Oran
Konya
R. Birand
Ordu
R. Aksoy

Ankara
M. Ete
Kırklareli
Ş. Bökay
Konya
M. A. Ülgen

Istanbul
H. Husman
Kırşehir
R. Özdeş
Malatya
M. S. Eti
Trabzon
S. F. Kulaycıoğlu

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

İltisak ve Kuşak Hatları İnşasına dair kanun lâyihası

MADDE 1. — İktisadi mahiyeti haiz iltisak ve kuşak hatlarının inşası ve mevcut demiryollarının lüzum ve zaruret görülen kısımlarının çift hatta çevrilmesi için 25 milyon liraya kadar gelecek yıllara sâri taahhütlere girişmeye Bayındırlık Vekili ve faizleriyle birlikte 10 milyon lirayı geçmemek üzere bono ihracına Maliye Vekili mezundur. Bu suretle girişilecek taahhütler her yıl bütçe kanunlarına bağlı A/2 işaretli cetvelin Bayındırlık Vekâleti kısmında yeniden açılacak hususi bir fasla konulacak tahsisattan ödenir.

MADDE 2. — Birinci maddeye girecek mevzular ve bunların inşa sıraları Ulaştırma Vekâletinin mütalâası alınarak Vekiller Heyetince kararlaştırılır.

MADDE 3. — Bu kanun neşri tarihinden itibaren meriyete girer.

MADDE 4. — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

Başvekil
A. Menderes
Adalet Vekili
O. Ş. Çiçekdağ
İçişleri Vekili
E. Menderes
Maliye Vekili
H. Polatkan
Bayındırlık Vekili
K. Zeytinolu
Sa. ve So. Y. Vekili
Dr. E. H. Üstündağ
Tarım Vekili
N. Ökmen
Çalışma Vekili
H. Erkmek

Devlet Vekili
C. Yardımcı
Milli Savunma Vekili
S. Kurtbek
Dışişleri Vekili
F. Köprülü
Millî Eğitim Vekili
R. S. Burçak
Eko. ve Ticaret Vekili
F. Çelikbaş
G. ve Tekel Vekili
E. Kalafat
Ulaştırma Vekili
Y. Üresin
İşletmeler Vekili
S. Yırcak

BÜTÇE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

İltisak ve Kuşak Hatları İnşasına dair kanun lâyihası

MADDE 1. — İktisadi mahiyeti haiz iltisak ve kuşak hatlarının inşası ve mevcut demiryollarının lüzum ve zaruret görülen kısımlarının çift hatta çevrilmesi için 25 milyon liraya kadar gelecek yıllara sâri taahhütlere girişmeye Bayındırlık Vekili ve faizleriyle birlikte 10 milyon lirayı geçmemek üzere bono ihracına Maliye Vekili mezundur. Bu suretle girişilecek taahhütler her yıl Muvazenei Umumiye Kanununa bağlı (A/2) işaretli cetvelin Bayındırlık Vekâleti kısmında yeniden açılacak hususi bir fasla konulacak tahsisatla karşılanır.

MADDE 2. — Hükümetin ikinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.

MADDE 4. — Hükümetin dördüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.